HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ועדיין ב)**יאמר על אבר ממנו מגלח.** ובלבד שיהא בשר כרמוי ואע"פ שאין עליו כזית בשר על מת כולו לא כ"ש: ג)**כי אמר ר"מ דעל מת מגלח כי היכי דאמר ר' יוחנן לא נגרדינן אלא** ג)**[נגפל כו'.** וכמסק' חולין קלי. וכ"ג בגפל אלא נתקשרו אבריו בגידין יפה יפה אמר ר"מ במיטמא ואע"פ שאין עליו בשר:

ורבא אמר. כי אמר ר"מ ד) בראוב בניינו של מת או בראוב מניינו שאין עליהן כזית בשר ואין בין ה)כולו רובע הקב עצמות דאע"ג דבעלמא לא הוי חשיב לענין טומאת אהל אע"ג דהיכי דהוי רובע עצמות גבי נזיר הוי חשוב כמת אלא מגלח דאית ביה רוב בניינו או רוב מניינו שהוא מיטמא עליו ומגלח עליהם: **שקרס.** שנימוח ואע"ג דקרס ו)**ומוהל שהרתיה.** שיצא מבשר המת כמין מיס והרתיח ז)לקרס ע"י רתיחות שהרתיח. דכל הני נגלי כבשר המת דמי ונזיר מגלח עליו: **נגל.** לשון הפרס כמו ויגל אלהים (בראשית ט:): **היכי דמי לאילימא דלא ידעינן.** מי הויא משקה דקרס הוי מן המת כלומר דידעינן ודלמא מעמת הוא: **כי קרס ר"י ברמיה בפפס.** ספוקי מספקא לן מי דמת הוי מי לא כלך מי קרס ודלמי ז)מגופיה של מת הוא ולא כיחו ונישו ואי לא קרס דלמא כיחו ונישו הוא דלמא להא ליכא כיחו ונישו בעי עמת עמת דכל המשקים היוצאים ממת טהורין חוץ מן הדם: **כי גמירי.** דנגלי מעמת הוא דלמי מגלח אבל נגל לאילימא מבשרו לא מעמת בנגלה: **או דלמא לא שנא ואיכא.** ללא לאיצטריך ליה למיבעי מי חיים ליה נגל או לא לגלויי דמ"ד דטומאה חמורה כלומר דטומאת נגלה הוי לעולם כל זמן דמזי לאכילה לגר לכלך כיון דנגל הוא ח)לא חזי לאכילה לדם לא מעמת: **אלא למ"ד דטומאה חמורה לעולם עד דמיפסל מאכילת כלב הכא מאי.** מי אמרי' כיון דאכתי חזי לאכילת כלב אכתי מעמת טו)) נגלה או דלמא כיון דנמוח כעפרא בעלמא דמי ולא מעמת טומאה קלה: **עד לגלב.** כל זמן שלא נתפסל מאכילת כלב שאינה מוסרחת כ"כ שהכלב אינו רוצה לאוכלה: **ס"ת.** חלב נגלה שהמחהו בחור שהתיכו בחור: **טמא.** דעדיין אוכל ראוי הוא: **המחהו בחמה טהור.** דפרחה טומאתו: **ואי ס"ד.** דיש נגל בהמה אפי' המחהו בחמה ליהוי טמא כי חזר וקרס: **נעולם אימא לך דיש נגל בהמה.** והכא היינו טעמא דכי המחהו בחמה טהור לחימת קא ממחי ליה חמה לבתר לחסרם וכיון לחסרם תו לא חזי אפי' לאכילת כלב ומשום הכי טהור ואינו מטמא אפי' בטומאה קלה: **מתן תפס לו הניולוק טהור.** כל משקין שמריקין מכלי אל כלי אע"פ שנטמא מחתון וקילוח יורד משפה לשפה לא נעשה חיבור כדי לטמא העליון: **חוץ מדבש הויפים.** מחותו דבש שהוא עבה ויכולין לזייפו לערב בו משקין מחריס. וזיפים משמע לשון זיוף כדמפ' במס' סוטה בפ' בתרא (דף מח:): **והצפיחים.** כמו לצפיחית בדבש (שמות טז) בריסקרי"ם בלע"ז. והואיל והן עבין נעשה מחתון כמו מחובר לעליון שהקילוח היורד למטה למשקין טמאין (ג י)נעשה כולו טמא ופפילו העליון. אבל דבש שלנו שאינו עב הואיל ונגול הוא ניקוח שבו טהור ככל המשקין:

הוי ואינו מטמא: ת"ש המחהו באור טמא. גבי נגלת עוף טהור מיבעיא (חולין דף קכ.) המחהו לשומן של נגלת עוף טהור באור טמא טמא דמשום הכי לא נפסל מלאכול בלבד[11] כדמעיקרא דדרך להמחות שומן באור: **בחמה טהור.** דבשניהם בחמה הוא מסריח מחוס השמש ואינו ראוי לאכילת אדם ולכך הוא טהור ואי ס"ד יש נגל לבהמה וה"ה לנגלת עוף טהור אפילו בחמה נמי ליטמא לחכתי הוא ראוי לכלב אבל נגלת ס"מ אין נגל ולכך הוא טהור אבל בהמה מבשר המחהו בידים עדיף מנבלה[12] דלא הוי אלא כשנרקב וגמחה מעצמו ומצי אימא קא ממחו לצמרו[13] דקא מסרח ובמר לחסרם מכח החמה מבאיש למאל"ה כעפרא דלף לכלב אינו ראוי ולא דמי לנגל דבשמה שנמחה אלא חמה וראוי לאכילת אדם. **תנן התם.** בפרק [תמיכין] דמסקינן כל הנוגע טהור אפילו יקץ ועירה משקין טהורים לתוך משקין טמאין מלמעלה למטה לא נטמאו הטהורים דנזוק אינו מיבור לא לטומאה ולא לטהרה: **חוץ מן דבש הויפים.** בפרק בתרא דסוטה (דף מח:) מפרש רבי יוחנן מאי זיפים דבש שמזייפין אותו לפי שהוא עב יותר מדאי ומשמיין בו מים ואינו ניכר דאפ"ל אומר על אותו משקה שהוא טהור אלא ע"כ לא מיירי אלא בדבש שנתערב בו מים ואינו ניכר ואפ"ה מטמא כמשקין ומקבל טומאה כדאמרינן בפ"ק (מגילה ח.) גבי מגילת אסתר שנכתבה על הדבש ומפרש התם דמיירי